МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький, Україна)
Жилінський університет (м. Жиліна, Словаччина)
Університет Байройту (м. Байройт, Німеччина)
Northen Alberta Institute of Technology (Канада)

ФАКУЛЬТЕТ
УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ,
ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ЦДУ

28–29 березня 2024 року

ЗБІРНИК ТЕЗ

XVIII Міжнародна науково-практична конференція

м. Кропивницький

«МОВИ І СВІТ: ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький, Україна)

Жилінський університет (м. Жиліна, Словаччина)

Університет Байройту (м. Байройт, Німеччина)
Northen Alberta Institute of Technology (Канада)

Матеріали XVIII Міжнародної
науково-практичної конференції

«МОВИ І СВІТ: ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ»

ЗБІРНИК ТЕЗ

Кропивницький
2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University (Kropyvnytsky, Ukraine)

Žilinská univerzita v Žiline (Slovakia)

Universität Bayreuth (Bayreuth, Germany)
Northen Alberta Institute of Technology (Canada)

XVIII International
scientific and practical conference

"LANGUAGES AND THE WORLD: RESEARCH AND TEACHING "

BOOK OF ABSTRACTS

Kropyvnytskyi
2024

УДК 81(062.552)
С 48

Збірник тез XVIII Міжнародної науково-практичної конференції «МОВИ І СВІТ: ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ» (28-29 березня 2024 р.). - Кропивницький, 2024. – 162 с.

Online Book of abstracts of the XVIII International scientific and practical conference "LANGUAGES AND THE WORLD: RESEARCH AND TEACHING " (March 28-29, 2024). – Kropyvnytskyi, 2024. – 162 p.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Фока М. В. – доктор філологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання;

Кирилюк О. Л. – кандидат філологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри української філології та журналістики;

Ярова Л. О. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Габелко О. М. – голова оргкомітету, кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Фока М. В. – заступник голови оргкомітету, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Кирилюк О. Л. – заступник голови оргкомітету, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української філології та журналістики Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Ярова Л. О. – заступник голови оргкомітету, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Апалат Г. П. – відповідальний секретар оргкомітету, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Токарєва Т. С. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Крижанівська О. І. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Стасюк Б. В. – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Надрукоано за рішенням вченої ради
Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
(протокол № 9 від 25 березня 2024 року)

Статті подано в авторській редакції
Оргкомітет не несе відповідальності за зміст науковий праць
та достовірність наведених фактологічних і статистичних даних

© Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.
МОВНІ СИСТЕМИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ В ПОЛІЕТНІЧНОМУ ТА ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ (АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАГАЛЬНОГО МОВОЗНАВСТВА, ЛЕКСИЧНОЇ СЕМАНТИКИ, ГРАМАТИКИ, ФОНЕТИКИ ТА ФОНОЛОГІЇ, ПОЛІКРИТИКА ХУДОЖНІХ І ФАХОВИХ ТЕКСТІВ, ДИСКУРСОЗНАВСТВО)

Михида С. П. РЕКОНСТУКЦІЯ ПСИХОПОРТРЕТУЛІТЕРАТУРНОГО УГРУПУВАННЯ «ЛАНКА» - «МАРС»: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ .9

Арделян О. В. НАЦІОНАЛЬНА МАРКОВАНІСТЬ ВЛАСНОІМЕННОГО КОМПОНЕНТУ БІБЛІЙНОГО ФРАЗЕОЛОГІЗМУ 12

Бондарчук Ю. А. МУЛЬТИМОВНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР СУЧАСНОЇ ОСВІТИ: СТРАТЕГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ БАГАТОМОВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 15

Буряк О. Ф. ФІЛОСОФСЬКІ ПАРАДОКСИ ЕММИ АНДІЄВСЬКОЇ 18

Демешко І. М. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ДЕРИВАЦІЙНІ РЕСУРСИ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ НОМІНАЦІЙ.....21

Демешко І. М., Довбиш Є. В. СПЕЦИФІКА НОМІНАЦІЇ ТА ІНТЕРВ'Ю У ВРАЗЛИВОЇ ГРУПИ РЕСПОНДЕНТІВ: ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ 25

Долгушева О. В. «БІЛА ЧАПЛЯ» САРИ ДЖУЕТТ: СПРОБА ЕКОКРИТИЧНОГО ПРОЧИТАННЯ.....28

Дюкар К. В. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА «РИТУАЛЬНА ІНВЕКТИВНА ДУЕЛЬ» НОВІТНІМИ ТИПАМИ ВЕРБАЛЬНИХ ОЗБРОЄНЬ.....31

Лаврінець О. Я. ЗНАЧЕННЯ РОЗЧЛЕНОВАНОЇ / НЕРОЗЧЛЕНОВАНОЇ МНОЖИНИ В НАЗВАХ ВЗУТТЯ 35

Малаш О. В. ПИШИ РОЗБІРЛИВО! СКЛАДНІ ТА СУПЕРЕЧЛИВІ ПИТАННЯ НОВОГО ПРАВОПИСУ 38

Нестеренко Т. А., Перепеча О. Є. ЗАРИС ДІАЛЕКТНОГО МОВЛЕННЯ КІРОВОГРАДЩИНИ 41

Салтан В. Л., Кирилюк О. Л. ВІЙСЬКОВО-АВІАЦІЙНА ЛЕКСИКА ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ В ДИСКУРСІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 45

Дмитрошкін Д. Е. АРХІТЕКТОНІКА СКЛАДНИХ ДІЄСЛІВ У МОВЛЕННІ АМЕРИКАНСЬКИХ СПОРТИВНИХ КОМЕНТАТОРІВ 48

Семенишин О. І. ОСОБЛИВОСТІ ПРАГМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ...51

Голуб В. А. ДО ПРОБЛЕМИ ІМПЛІЦИТНИХ СМИСЛІВ У ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ (На матеріалі прози Майка Йогансена) 54

Івашина О. О. КОНЦЕПТОСФЕРА АРХЕТИПУ МАТЕРІ В РОМАНІСТИЦІ МАРІЇ МАТІОС (на прикладі «драми на шість дій» «Мамѝ») 57

Михида І. С. ПОВІСТЬ ІВАНА БАГРЯНОГО «НИТОЧКА-ДВІЙНИК»: МАРКЕРИ АНТИТОТАЛІТАРНОГО 60

Оцабрик О. Ю. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОЕТИКИ ПОРТРЕТУВАННЯ В МАЛІЙ ПРОЗІ ГРИГОРА ТЮТЮННИКА (на матеріалі новели «Три зозулі з поклоном») 63

Кучмак К. І. ОСОБЛИВОСТІ ВІДМІНЮВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ГІДРОНІМІВ ЖІНОЧОГО РОДУ ТРЕТЬОЇ ВІДМІНИ 66

Глобчак Д. Г. ОНОМАСТИЧНА ЛЕКСИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛАХ 69

СЕКЦІЯ 2.
КАРТИНИ СВІТУ В АСПЕКТІ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ, ЛІНГВОКОГНІТИВІСТИКИ Й ЕТНОЛІНГВІСТИКИ

Білецька І. О. АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЗАСІБ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ 74

Бойко Ю. П. МОВНА КАРТИНА СВІТУ& КОНЦЕПТУАЛЬНА КАРТИНА СВІТУ 77

Кадочнікова О. П. MOVNYY KOD УКРАЇНСЬКОЇ КОМЕРЦІЇ 80

Михида Л. М. АВТОБІОГРАФІЧНА СКЛАДОВА У МАЛІЙ ПРОЗІ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА 83

СЕКЦІЯ 3.
ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ, СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА МІЖКУЛЬТУРНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

Ярова Л. О. СИНОНІМІЯ ТЕРМІНООДИНИЦЬ У ТЕКСТАХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ЄС ЯК ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРОБЛЕМА 88

Yemets O. V. EKPHRASIS AS A TYPE OF INTERMEDIAL ALLUSION: STYLISTIC AND TRANSLATION ASPECTS 91

Oliinyk O. S. NAMES OF CYBERCRIMINALS AS AN ISSUE IN ENGLISH-UKRAINIAN LEGAL TRANSLATION 94

Головенко К. В. ВІДТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ПОРІВНЯННЯ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ 97

Leleka T. O. CULTURE-BOUND WORDS AND THEIR TRANSLATION 100

Тесцова О. О. ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПОРТИВНОЇ ГАЛУЗІ 103

Лашко А. С., Морозова М. О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ІНШОМОВНИХ САЙТІВ І ЇХ ЛОКАЛІЗАЦІЇ.....106

Кравченко М. О. ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ПРОМОВ (НА МАТЕРІАЛІ TED-TALKS) 108

Мікаєлян А. І. ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНЕ ВІДТВОРЕННЯ ІРОНІЇ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКИХ ТА БРИТАНСЬКИХ ІРОНІЧНИХ ДЕТЕКТИВНИХ СЕРІАЛІВ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВОЮ).....111

Платонов І. КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КУЛІНАРНИХ РЕАЛІЙ 114

СЕКЦІЯ 4.
ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА. ОСВІТНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ПЕРЕКЛАДАЧА ТА ФАХІВЦЯ З ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Бондаренко К. Л., Бурлака В. С., Єршова А. А. МЕДІАОБРАЗ «УКРАЇНА» В «THE NEW YORK TIMES» та «THE WALL STREET JOURNAL» (КОРПУСНИЙ АНАЛІЗ).....118

Hildebrand A., Stepanenko A. LÖSUNGSWEGE ZUR GELUNGENEN SPRACHLICH-KULTURELLEN INTEGRATION UKRAINISCHER SCHÜLERINNEN UND SCHÜLER IN DEUTSCHLAND 120

Kibalnikova T. V. ENHANCING MEDIATION SKILLS IN ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES 122

Фока М. В. ОСВІТНЯ ПЛАТФОРМА TED У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ 125

Lysenko L. O. IMPROVING THE EFFICIENCY OF INTERACTIVE LANGUAGE TEACHING PRINCIPLES 128

Бирюк О. В. TEACHING VOCABULARY TO YOUNG LEARNERS BY USING FLASHCARDS 131

Вечірко О. Л. КОНЦЕПЦІЯ ГЕРОЇЧНОГО ХАРАКТЕРУ У СЕРЕДНЬОВІЧНОМУ ФРАНЦУЗЬКОМУ ЕПОСІ 135

Дацька Т. О. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СЛОВНИКА СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПІД ЧАС РОБОТИ З АНГЛОМОВНИМ ТЕКСТОМ 138

Максимова О. П., Апалат Г. П. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....141

Манойлова О. М. СЕМІОТИКА СТРАХУ, БУНТУ І МОВЧАННЯ В ОПОВІДАННІ ГЕНРІХА БЕЛЛЯ «МОВЧАННЯ ДОКТОРА МУРКЕ» 144

Parashchuk V. Yu. QUESTIONING AS AN INSTRUCTION TOOL IN UKRAINIAN SECONDARY SCHOOL TEXTBOOKS OF ENGLISH 148

Рибальченко В. К. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ АНАЛІТИКО-ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ П'ЄСИ Б. БРЕХТА «МАТІНКА КУРАЖ ТА ЇЇ ДІТИ» 151

Тарнавська М. М. ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА» У КОНТЕКСТІ ПРЕДМЕТУ ВИВЧЕННЯ БАЗОВИХ АКАДЕМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН 155

Токарєва Т. С. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ 158

Білецька І. О.
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(Умань, Україна)

АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЗАСІБ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Ситуація, що склалася з англійською мовою (АМ) у XXI ст., – досить унікальна. Ніколи раніше жодна з мов не отримувала такого поширення, і ніколи процес виникнення нових різновидів та нових норм, пов'язаний із руйнуванням старої та виникненням нової ідентичності людей, які спілкуються відповідними різновидами мови, не був настільки інтенсивним. Вирішення проблеми сутності та специфіки АМ світового спілкування набуває надважливого значення.

Дискусія про АМ як міжнародну мову (МАМ) розпочалася ще наприкінці 70-х – на початку 80-х рр. XX ст., коли Б. Качру висунув концепцію концентричних кіл АМ, а Р. Кверк сформулював проблеми 1) ступеня варіативності всередині АМ, що використовується у міжнародній комунікації; 2) труднощів масового навчання такому рівню АМ, який необхідний міжнародній комунікації; 3) ролі АМ у поширенні британської або американської культури у постколоніальних країнах (R. Quirk, 1982, с. 37).

Питання версифікації варіантів АМ та пов'язана з цим проблема розуміння мови учасників комунікації, що говорять різними варіантами, спонукали Р. Кверка запропонувати МАМ як спрощений варіант, яка була названа «ядерною АМ» – Nuclear English, із простим синтаксисом та словником (R. Quirk, 1982, с. 43). У «ядерної АМ» Р. Кверка була попередниця, «базова АМ» – Basic English, яку наприкінці 20-х років розробив Ч. Огден, назвавши її акронімом BASIC: British, American, Scientific, International, Commercial (Ch. Ogden, 1930).

Р. Кверк писав, що якщо залишити необхідний мінімум, комунікативне ядро, таку мову буде легше викладати і легше вчити, тобто ядерна АМ буде вільною від культурних, літературних, емоційних елементів. Відповідно, ядерна мова буде вільна від лінгвістичного імперіалізму, оскільки носіїв АМ також треба буде навчати ядерної мови для участі у міжнародній комунікації (R. Quirk, 1982, с. 44).

Питання, поставлені в дискусії Б. Качру та Р. Кверка про природу МАМ, привернули увагу багатьох дослідників глобальної АМ, які розробляли свої шляхи об'єднання принципу загальної доступності МАМ із принципом збереження національно-культурної ідентичності людей, що говорять нею.

Намагання знайти вирішення проблеми МАМ зроблено Д. Кристал, який заявив, що в умовах глобальної диверсифікації АМ має функціонувати як прийнятний для усіх міжнародний стандарт комунікації: «Можливо, нам усім знадобиться опанувати двома стандартними варіантами АМ (two standard Englishes) – одним, що забезпечує нашу національну або локальну ідентичність, та іншим, який забезпечує контакти з іншим людством. Фактично, нам, можливо, доведеться стати білінгвами у своїй рідній мові» (D. Crystal, 1988, c. 265).

Д. Кристал передбачено, що в майбутньому користувачі АМ збережуть свої варіанти та діалекти в інтранаціональній комунікації, але їх національні варіанти розійдуться настільки, що для спілкування з представниками інших країн їм знадобиться нейтральна стандартна мова, свого роду «Всесвітня стандартна розмовна АМ» (World Standard Spoken English – WSSE (S. Mydans, 2007)). Таким чином, вони збережуть національну чи регіональну мовну ідентичність та будуть мати варіант АМ, який гарантує успішну міжнародну комунікацію (D. Crystal, 1988, c. 138).

На думку М. Модіано, стандартна АМ має поступитися своїм центральним становищем англійській як міжнародній мові – English as an International Language (EIL), яка базується не на якомусь одному варіанті носіїв АМ, а на «композиції елементів АМ, які легко розуміються широкою репрезентативною спільнотою носіїв та неносіїв» (M. Modiano, 1999, c. 27). Подібно до Д. Кристал, М. Модіано впевнений, що багато користувачів АМ володітимуть щонайменше двома варіантами: регіональним та міжнародним.

Найбільш загальну позицію у дискусії про міжнародний характер АМ займає А. Девіс, який пропонує вважати МАМ прагматичною мовою, що включає весь діапазон варіантів, від обмежених кодів до стандартної письмової АМ, що використовуються як носіями, так і неносіями у різних контекстах міжнаціональної комунікації: «Діапазон міжнародної англійської мови такий широкий, що його треба розглядати як континуум – від мови освічених носіїв до піджинізованих і креолізованих діалектів Західної Африки та таких спеціально урізаних кодів, як мова авіадиспетчерів (Airspeak) та портових диспетчерів (Seaspeak)» (A. Davies, 1989, c. 456-457).

За визначенням А. Девіса, МАМ – це мінімально стандартна мова (A. Davies, 1989, c. 450), варіативність якої залежить від регіону чи сфери

застосування, що дає можливість прояву локальної чи національної ідентичності.

Дж. Братт-Гріффлер запропонувала називати АМ світовою англійською – World English (J. Brutt-Griffler, 2002), підкреслюючи її всеосяжну, провідну роль у сучасних глобалізаційних процесах.

Для використання АМ в якості мови міжнародного спілкування та забезпечення взаєморозуміння потрібне збереження існуючих норм, оскільки, як зауважив Т. МакАртур, «члени цієї англійської мовної сім'ї хоч і відмінні, але все ж пов'язані один з одним – їм властиві збіги та взаємодія» (T. MacArthur, 2002. c. 203).

Отже, у сучасних умовах інтенсивних глобалізаційних процесів АМ як засіб міжкультурного спілкування є універсальною контактною мовою, що використовується за межами національних кордонів у всіх сферах міжнародної комунікації та надає рівні права всім своїм користувачам, незалежно від того, чи ставляться вони до АМ як до рідної, другої чи іноземної.

ЛІТЕРАТУРА

1. Crystal, D. (1988). The English Language. London: Penguin.
2. Davies, A. (1989). Is International English an interlanguage? TESOL Quarterly, 3, 447–467.
3. McArthur, T. (2002). Oxford Guide to World English. Oxford University Press.
4. Modiano, M. (1999). International English in the global village. English Today, 15(2), 22–28.
5. Quirk, R. (1982). International communication and the concept of nuclear English. Style and communication in the English language. London: Edward Arnold, 37–53.